CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
____проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ
обов'язкова навчальна дисципліна

Освітньо-професійна програма: «Міжнародне право»
Спеціальність: D9 Міжнародне право
Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Юридичний факультет
Мова навчання: українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень у міжнародному праві» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробник:

Карвацька Світлана Богданівна, *професор, доктор юридичних наук, професор*

Викладач, що забезпечує читання даної дисципліни

Карвацька Світлана Богданівна, *професор доктор юридичних наук, професор*

Погоджено з гарантом
ОПП Міжнародне право _____ **д.ю.н., проф.Оксана ВАЙЦЕХОВСЬКА**

Затверджено на засіданні кафедри Міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри
міжнародного права
та порівняльного правознавства _____ **д.ю.н., проф. Світлана КАРВАЦЬКА**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD. ас. Лаура БЗОВА**

Метою вивчення студентами навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в міжнародному праві» є дослідження загально-правової методології та організації наукової творчості; теоретичні засади, принципи, методологія та організація дослідження в міжнародно-правовій науці, формування студентами сукупності знань про наукові дослідження у галузі міжнародного права, порядок підготовки до наукових міжнародно-правових досліджень, а також правила їх оформлення та захисту.

Окрім того, метою вивчення даної дисципліни є забезпечення єдності, системності і комплексності міжнародно-правових досліджень, сприяння розвитку раціонального творчого міжнародно-правового мислення, розв'язанню наукових міжнародно-правових проблем, що постають в процесі наукових міжнародно-правових досліджень, на високому методологічному рівні, що є запорукою отримання об'єктивних, повних і науково обґрунтованих результатів в теорії та практиці міжнародного права .

Вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень в міжнародному праві» виконує наступні функції:

- фахово-формуючу;
- світоглядно-виховуючу;
- інтелектуально-розвиваючу.

Вивчення студентами курсу «Методологія наукових досліджень в міжнародному праві», методології наукової праці створює перспективи розширення й поглиблення ними власного досвіду дослідницької роботи та отримання відповідних необхідних навичок для подальших наукових досліджень у галузі правової науки.

Вивчення матеріалу дисципліни «Методологія наукових досліджень в міжнародному праві» дає певні орієнтири студентам-магістрам для подальшої наукової діяльності.

Окрім загальних науково-методичних засад, дисципліна знайомить із *методикою* проведення досліджень в теорії та практиці міжнародного права.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: методологія дослідження в в теорії та практиці міжнародного права, а також наукове міжнародно-правове дослідження, його теоретичні засади, принципи, організація, оформлення та апробація його результатів.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо- професійної

програми підготовки фахівців за відповідним ступенем вищої освіти. Дисципліна «Методологія наукових досліджень в міжнародному праві» належить до обов'язкових дисциплін професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Міжнародне право D9 Міжнародне право, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Основними завданнями навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в міжнародному праві» є:

- поглиблення та конкретизація уявлень про методологію міжнародно-правової науки як систему знань;
- розуміння та вивчення методологічного інструментарію практично орієнтованого пізнання міжнародно-правової реальності;
- опанування системи методологічних підходів та методів науково-юридичних досліджень в теорії та практиці міжнародного права;
- переосмислення плюралістичності засад і світоглядних основ міжнародно-правової науки;
- ознайомлення з провідними механізмами наукового пізнання міжнародно-правової сфери, основними принципами та етапами організації науково-юридичного дослідження в теорії та практиці міжнародного права;
- надання студентам методичних рекомендацій щодо проведення самостійних наукових досліджень, виконання ними окремих видів навчально-дослідних і наукових робіт з міжнародного права;
- вироблення у студентів вмінь обирати правильну, логічно- обґрунтовану аргументацію з дискусійних проблем теорії та практики міжнародного права;
- спонукати студентів до вироблення власних методологічних методик у теорії та практиці міжнародного права.

Пререквізити.

Для опанування дисципліни студентам бажано мати базові знання та сформовані компетентності з таких освітніх компонентів:

Міжнародне публічне право

Право міжнародних договорів

Право міжнародних організацій

Міжнародне право прав людини

Міжнародне гуманітарне право

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей як здатність самостійно здійснювати наукові дослідження з актуальних проблем міжнародного права, визначати наукові міжнародно- правові проблеми, які є недостатньо розроблені; збирати, аналізувати та систематизувати великий обсяг різнорідної інформації про розвиток міжнародного права, розуміти завдання і напрямки наукових досліджень з теорії та практики міжнародного права; використовувати методологію наукових досліджень з теорії та практики міжнародного права та розуміти загальний процес та етапи наукового дослідження з теорії та практики міжнародного права; дотримувіатися правил академічної доброчесності у міжнародно-правових дослідженнях.

Програмні результати навчання:

знати:

- сучасні тенденції, напрями і закономірності розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації та інтернаціоналізації;
- методи теоретичного дослідження;
- принципи організації наукової праці, методику презентації, захисту та впровадження результатів наукових досліджень.

уміти:

- демонструвати здатність та готовність здійснювати правову експертизу міжнародних та національних актів у сфері реалізації міжнародно-правової відповідальності держав за порушення прав людини;
- працювати з джерелами і дослідженнями, знаходити в них необхідну інформацію;
- складати цілісне уявлення про історичні етапи кодифікації міжнародного права прав людини, користуватися теоретичним надбанням у своєї наукової і практичної діяльності;
- використовувати методи наукового пізнання; застосувати логічні закони та правила при науковому дослідженні;
- використовувати методи збору, узагальнення та інтерпретації результатів

у науковому дослідженні; проводити наукові досліджень з теорії та практики міжнародного права;

- оформляти наукову працю згідно з Державними стандартами.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями, що закріплені в Освітньо-професійній програмі «Міжнародне право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю: D9 Міжнародне право:

Сформовані загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Прагнення до утвердження академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми та закономірності функціонування і розвитку міжнародних відносин, визначати тенденції розвитку світової політики, оцінювати вплив глобальних політичних процесів на національні правові політичні та економічні системи.

СК 2. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів клієнта та організовувати надання юридичних послуг.

СК 3. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі міжнародного права у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК 10. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері міжнародного права, права ЄС, порівняльного правознавства.

СК 11. Здатність дотримуватися професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих результатів наукових досліджень.

СК 13. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, міжнародних універсальних і регіональних інституційних механізмів захисту прав людини; уміння застосовувати правові механізми захисту прав людини в національних і міжнародних судових органах.

Програмні результати навчання

РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.

РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.

РН 16. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, аналізувати її та використовувати для проведення наукових досліджень та професійної діяльності у сфері міжнародного права.

РН 18. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, проблеми, рішення й власний практичний досвід з актуальних питань міжнародного права та приймати обґрунтовані рішення в правотворчій та правозастосовній сферах правничої діяльності, усвідомлюючи їх морально-етичні та організаційно-правові наслідки для різних суб'єктів національно-правових та міжнародно-правових відносин.

РН 20. Використовуючи методологію правової науки, моделювати процеси міжнародно-правових відносин, розуміти основні принципи та етапи організації науково-юридичного дослідження в теорії та практиці міжнародного права; застосовувати методологічний інструментарій практично орієнтованого пізнання міжнародно-правової реальності; використовувати ефективні механізми наукового пізнання міжнародно-правової сфери

ОПИС ЗМІСТУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	**1**	**1**	**4,0**	**120**	**10**	**20**	**-**	**-**	**88**	**-**	екзамен
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні проблеми наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права												
Тема 1. Методологія правової науки як основа наукового дослідження	15	1	2	1	11							
Тема 2. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в в теорії та практиці міжнародного права	15	1	3		11							
Тема 3. Методологічні підходи та методи міжнародно-правового дослідження	15	2	2		11							
Тема 4. Академічна культура та академічна доброчесність у дослідженнях з міжміжнародного права	15	1	3		11							
РАЗОМ	**60**	**5**	**10**		**44**							
Змістовий модуль 2. Методологія та виклад результатів досліджень в теорії та практиці міжнародного права												

Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження	15	2	2		11							
Тема 6. Структура та етапи наукового міжнародно-правового дослідження	15	1	3		11							
Тема 7. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження з міжнародного права	15	1	3		11							
Тема 8. Організація написання та оформлення магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження з міжнародного права	15	1	2	1	11							
РАЗОМ	**60**	**5**	**10**		**44**							
УСЬОГО	**120**	**10**	**20**		**88**							

№,

Тематика лекційних занять з переліком питань

Змістовий модуль І.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Тема 1. Методологія правової науки як основа наукового дослідження

Наукове дослідження як форма розвитку правової науки і технологія застосування методологічних засобів. Методологія правової науки як основа наукового дослідження, її поняття та структура.

Основні методологічні підходи досліджень міжнародно-правових явищ. Поняття і особливості наукового пізнання міжнародно-правової реальності. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання в теорії та практиці міжнародного права. Взаємозв'язок теорії та практики міжнародного права.

Тема 2. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в теорії та практиці міжнародного права

Система організації наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права. Нормативно-правові акти з питань науково-дослідної діяльності. Організація наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права в наукових та навчальних установах. Академічні і прикладні наукові дослідження в теорії та практиці міжнародного права. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права.

Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері щодо ключових питань в міжнародному праві. Чинні міжнародні дослідницькі освітні програми, які діють в Україні.

Тема 3. Методологічні підходи та методи у наукових міжнародно-правових дослідженнях

Поняття та загальна характеристика загально-наукових методів пізнання міжнародно-правових явищ. Діалектичний метод наукового пізнання як загальна методологічна основа, яка забезпечує невід'ємний зв'язок доктрини із практикою міжнародного права .

Система спеціальних методів міжнародно-правового дослідження. Методи теоретичних та емпіричних досліджень в теорії та практиці міжнародного права. Формально-логічні процедури (аналіз, синтез, індукція, дедукція та ін.). Системний метод. Структурний метод. Формально-юридичний метод. Функціональний метод.

Наукові методи пізнання міжнародно-правових явищ, що застосовуються суміжними науками або групами наук. Історичний метод. Психологічний метод. Метод конкретно-соціологічного дослідження. Інституціональний метод. Математичні та статистичні методи. Історико-правовий метод. Методи правової герменевтики.

Власні методи науки міжнародного права. Порівняльний (компаративістський) метод. Метод аналізу міжнародної судової практики. Метод міжнародно-правового моделювання. Метод міжнародно-правового експерименту.

Міждисциплінарні методи: системно-структурний метод, психологічний метод, антропологічний метод, синергетичний метод.

Тема 4. Академічна культура та академічна доброчесність дослідженнях з міжнародного права

Поняття про академічну доброчесність в теорії та практиці міжнародного права. Відповідальність науково-педагогічних та наукових працівників за порушення академічної доброчесності. Відповідальність здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності.

Рівень оригінальності тексту як критерій оригінальності досліджень з міжнародного права.

Заходи для уникнення фактів академічної недоброчесності у науковій (творчій) та освітній діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти у в теорії та практиці міжнародного права. Обов'язкова перевірка кваліфікаційних робіт з міжнародного права на наявність плагіату експертами та\чи за допомогою відповідних технічних засобів і програмних продуктів.

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти з міжнародного права. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації в дослідженнях в теорії та практиці міжнародного права.

Змістовий модуль ІІ.
МЕТОДОЛОГІЯ І ВИКЛАД РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження в теорії та практиці міжнародного права

Поняття, терміни та роль інформації в проведенні наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права. Поняття та види інформаційного забезпечення наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права. Роль і функції міжнародно-правової наукової інформації. Інформація в інформаційно-пошукових системах бібліотек та установах науково-технічної інформації. Процес збору та аналізу

міжнародно-правової наукової інформації. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового міжнародно-правового дослідження.

Специфіка джерел міжнародно-правових досліджень. Система джерел наукової інформації: бібліотечні фонди, архівні фонди. Організація роботи з науковими міжнародно-правовими джерелами. Відбір джерельної бази міжнародно-правового дослідження. Матеріали юридичної практики. Організація роботи з науково-теоретичними та емпіричними джерелами. Пошук, відбір та опрацювання джерельної бази дослідження.

Робота з друкованими джерелами міжнародно-правових досліджень. Вивчення змісту і структури джерел, визначення і відбір міжнародно-правової інформації.

Основні правила посилання і цитування в міжнародно-правовому дослідженні. Облік, оформлення, систематизація та класифікація відібраного матеріалу. Оформлення списку використаних джерел і літератури (вимоги ДСТУ) в міжнародно-правовому дослідженні.

Тема 6. Структура та етапи наукового міжнародно-правового дослідження

Процес наукового міжнародно-правового дослідження, йогохарактеристики та етапи проведення. Категоріально-понятійний апарат наукового міжнародно-правового дослідження. Тема наукового міжнародно-правового дослідження: критерії вибору, порядок конкретизації. Науковий напрямок міжнародно-правового дослідження. Наукові факти та їх роль в науковому міжнародно-правовому дослідженні. Постановка і формулювання наукової проблеми міжнародно-правового дослідження. Висунення і обґрунтування наукової гіпотези міжнародно-правового дослідження. Визначення об’єкта і предмета дослідження, актуальності, формулювання теми, мети і завдань міжнародно-правового дослідження. Визначення структури наукового міжнародно-правового дослідження.

Особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового міжнародно-правового дослідження. Організація роботи з емпіричними та науково-теоретичними даними. Пошук джерельної бази міжнародно- правового дослідження.

Аналіз стану наукового міжнародно-правового дослідження обраної тематики та визначення ступеня наукової новизни запропонованого вирішення проблеми. Визначення наукової та практичної значущості отриманих результатів міжнародно-правового дослідження.

Етапи наукового міжнародно-правового дослідження: постановка проблеми, пошук

та формулювання наукової теми, вироблення методології, збір та аналіз фактів, експеримент, висновки, апробація. Категоріальний апарат наукового міжнародно-правового дослідження. Понятійний апарат міжнародно-правового дослідження. Структурні елементи наукового міжнародно-правового дослідження.

Тема 7. Виклад результатів та апробація результатів наукового дослідження з міжнародного права

Поняття, мета і завдання науково-дослідної роботи студентів, які здобувають міжнародно-правову освіту. Роль науково-дослідної роботи у процесі підготовки юриста-міжнародника. Види та форми науково-дослідної роботи студентів. Вибір об'єкта та предмета міжнародно-правового дослідження. Мета і завдання дослідження міжнародно-правового дослідження. Новизна і практичне значення міжнародно- правового дослідження дослідження. Зміст міжнародно-правового дослідження дослідження. Логічна послідовність викладу матеріалу в міжнародно-правовому дослідженні. Наукові висновки та пропозиції автора міжнародно-правового дослідження.

Науковий стиль мовлення. Поняття наукової міжнародно-правової термінології. Види міжнародно-правових термінів. Правильність застосування міжнародно-правової термінології. Форми наукових праць з міжнародного права: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації.

Наукові семінари, конференції, конгреси з міжнародного права. Дискусія як форма апробації наукового дослідження з міжнародного права. Онлайн форми наукових конференцій та дискусій з міжнародного права.

Форми наукових праць з міжнародно-правових наук: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації. Загальні вимоги щодо написання наукового роботи з міжнародного права. Етапи підготовки наукової роботи з міжнародного права: визначення структури і складання плану, відбір джерельної бази, викладення змісту міжнародно-правової роботи,

редагування. Структура наукової роботи з міжнародного права: зміст, заголовок, анотація, передмова (вступ), основний текст, післямова (висновки), список використаних джерел, додатки та їх зміст. Особливості написання наукових статей та монографій міжнародно-правового спрямування.

Тема 8. Організація написання та захист кваліфікаційного дослідження з

міжнародного права

Поняття наукового дослідження. Методологія наукових досліджень з теорії та практики міжнародного права. Методи та джерела наукового дослідження з теорії та практики міжнародного права.

Магістерська робота як наукове дослідження з теорії та практики міжнародного права. Структура магістерської роботи з міжнародного права, її розробка. Вимоги до оформлення магістерської роботи з міжнародного права. Перевірка магістерської роботи з міжнародного права. Захист магістерської роботи з міжнародного права. Підготовка та оформлення наукової доповіді за матеріалами магістерської роботи з міжнародного права на наукову конференцію.

Захист наукових кваліфікаційних робіт з теорії та практики міжнародного права. Організація підготовки та захисту кваліфікаційного дослідження з міжнародного права.

Обов'язки наукового керівника кваліфікаційного дослідження з міжнародного права.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

Тема 1. Методологія правової науки як основа наукового дослідження

1. Наукове дослідження як форма розвитку правової науки і технологія застосування методологічних засобів.
2. Методологія правової науки як основа наукового дослідження, її поняття та структура.
3. Поняття праворозуміння, його значення для юридичної науки та практики.
4. Основні методологічні підходи досліджень міжнародно-правових явищ.
5. Взаємозв'язок теорії та практики міжнародного права.

Тема 2. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в в теорії та практиці міжнародного права

1. Система організації наукових досліджень в міжнароднму праві.
2. Організація наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права в наукових та навчальних установах.
3. Академічні і прикладні наукові дослідження в міжнародному праві.
4. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права.
5. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері щодо проблем в міжнародному праві.

Тема 3. Методологічні підходи та методи у наукових міжнародно-правових дослідженнях

1. Поняття та загальна характеристика загально-наукових методів пізнання міжнародно-правових явищ.

2. Діалектичний метод наукового пізнання як загальна методологічна основа, яка забезпечує невід'ємний зв'язок доктрини із практикою мієнародного права.

3. Система спеціальних методів міжнародно-правового дослідження.

4. Наукові методи пізнання міжнародно-правових явищ.

5. Власні методи науки міжнародного права:

5.1. Порівняльно-правовий (компаративістський) метод.

5.2. Метод аналізу міжнародної судової практики.

5.3. Метод міжнародно-правового моделювання.

5.4. Метод міжнародно-правового експерименту.

Тема 4. Академічна культура та академічна доброчесність в дослідженнях в теорії та практиці міжнародного права

1. Поняття про академічну доброчесність в теорії та практиці міжнародного права.
2. Рівень оригінальності тексту як критерій оригінальності досліджень з міжнародного права.
3. Заходи для уникнення фактів академічної недоброчесності у науковій (творчій) та освітній діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти у в теорії та практиці міжнародного права.
4. Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти з міжнародного права.
5. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності в дослідженнях в теорії та практиці міжнародного права.

МОДУЛЬ ІІ.

Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження в в теорії та практиці міжнародного права

1. Поняття та роль інформації в проведенні наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права.

2. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового міжнародно-правового дослідження.

3. Організація роботи з науково-теоретичними та емпіричними джерелами в теорії та практиці міжнародного права.
4. Специфіка джерел міжнародно-правових досліджень.
5. Основні правила посилання і цитування в міжнародно-правовому дослідженні.

Тема 6. Структура та етапи наукового міжнародно-правового дослідження

1. Процес наукового міжнародно-правового дослідження, його характеристики та етапи проведення.
2. Постановка і формулювання наукової проблеми міжнародно-правового дослідження.
3. Визначення об'єкта і предмета дослідження, актуальності, формулювання теми, мети і завдань міжнародно-правового дослідження.
4. Визначення структури наукового міжнародно-правового дослідження.
5. Визначення ступеня наукової новизни, наукової та практичної значущості отриманих результатів міжнародно-правового дослідження.
6. Етапи наукового міжнародно-правового дослідження.
7. Структурні елементи наукового міжнародно-правового дослідження.

Тема 7. Виклад результатів та апробація результатів наукового дослідження з міжнародного права

1. Роль науково-дослідної роботи у процесі підготовки юриста- міжнародника.
2. Форми наукових праць з міжнародного права: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації.
3. Загальні вимоги щодо написання наукової роботи міжнародно-правової тематики.
4. Структура наукового міжнародно-правової роботи: зміст, заголовок, анотація, передмова (вступ), основний текст, післямова (висновки), список використаних джерел, додатки та їх зміст.
5. Особливості написання наукових статей та монографій міжнародно- правового характеру.

Тема 8. Організація написання та захист кваліфікаційного дослідження з міжнародного права

1. Особливості написання дослідницької роботи з теорії та практики
2. Магістерська робота як наукове дослідження з теорії та практики
3. Організація підготовки та захисту кваліфікаційного дослідження з міжнародного права.

4. Структура магістерської роботи з міжнародного права, її розробк
5. Вимоги до оформлення магістерської роботи з міжнародного права.
6. Захист магістерської роботи з міжнародного права.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ (ІНДЗ)

Тематика індивідуальних завдань (ІНДЗ) *

1. Методологія наукового дослідження у міжнародному праві: поняття, структура та функції.
2. Сучасні методологічні підходи до дослідження міжнародно-правових явищ.
3. Загальнонаукові методи у дослідженні проблем міжнародного права.
4. Спеціально-юридичні методи дослідження міжнародно-правових норм та інститутів.
5. Порівняльно-правовий метод у дослідженнях міжнародного та національного права.
6. Системний підхід до дослідження сучасного міжнародного правопорядку.
7. Методологія дослідження міжнародних договорів та практики їх застосування.
8. Методи тлумачення норм міжнародного права: теоретичні та практичні аспекти.
9. Судова практика міжнародних судових установ як джерело наукового дослідження.
10. Методологія дослідження практики Європейського суду з прав людини.
11. Методологічні засади дослідження міжнародного гуманітарного права.
12. Методологія дослідження міжнародно-правових механізмів захисту прав людини.
13. Особливості дослідження міжнародно-правової відповідальності держав.
14. Методологія дослідження діяльності міжнародних організацій.
15. Доктринальні джерела міжнародного права в системі наукового дослідження.
16. Цифрові технології та сучасні методи наукових досліджень у міжнародному праві.
17. Методологія дослідження нових викликів міжнародному правопорядку в умовах цифровізації.
18. Академічна доброчесність як складова методології наукового дослідження у міжнародному праві.
19. Методика пошуку, відбору, систематизації та критичного аналізу джерел міжнародного права.
20. Наукова новизна, наукова проблема та гіпотеза у дослідженнях міжнародно-правової проблематики.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички прийняття правових рішень. Відповіді на питання повинні бути законспектовані, їхнє викладення має бути стислим і чітким, обов'язковими є посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи: перевірка виконаного завдання або обговорення на семінарському занятті. Питання, відведені для самостійної роботи, виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються ***теми для самостійного вивчення та дослідження:***

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Поняття і особливості наукового пізнання міжнародно-правової реальності.**	11
2	**Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері щодо ключових питань в міжнародному праві.**	11
3	**Відповідальність науково-педагогічних та здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності.**	11
4	**Заходи для уникнення фактів академічної недоброчесності у науковій (творчій) та освітній діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти у в теорії та практиці міжнародного права.**	11
5	**Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти з міжнародного права.**	11
6	**Основні правила посилання і цитування в міжнародно-правовому дослідженні.**	11
7	**Особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового міжнародно-правового дослідження.**	11
8	**Форми наукових праць з міжнародного права: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації.**	11

ЗАВДАННЯ

1. **Охарактеризувати поняття та структуру методології наукового дослідження** у сфері міжнародного права. Визначити співвідношення понять «методологія», «метод», «методика» та «науковий підхід».
2. **Проаналізувати основні загальнонаукові методи**, які застосовуються у дослідженнях міжнародно-правової проблематики: аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, абстрагування, узагальнення та системний метод.
3. **Дослідити спеціально-юридичні методи** наукового пізнання у міжнародному праві. Навести приклади застосування формально-юридичного, порівняльно-правового, історико-правового та юридико-догматичного методів.
4. **Визначити методологічні особливості дослідження міжнародно-правових норм.** На прикладі конкретного міжнародного договору продемонструвати етапи його юридичного аналізу.
5. **Провести порівняльно-правове дослідження** двох міжнародно-правових механізмів захисту прав людини, визначивши спільні та відмінні риси їх правового регулювання.
6. **Проаналізувати методологію тлумачення міжнародних договорів.** На основі Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р. визначити основні способи та принципи договірного тлумачення.
7. **Дослідити роль судової практики у міжнародно-правовому дослідженні.** Проаналізувати одну справу ЄСПЛ, Міжнародного Суду ООН або Міжнародного кримінального суду та визначити використані судом способи правової аргументації.
8. **Сформулювати наукову проблему, об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження** за обраною студентом актуальною темою у сфері міжнародного права.
9. **Сформулювати наукову гіпотезу** для дослідження конкретної міжнародно-правової проблеми та визначити аргументи, які можуть підтвердити або спростувати запропоновану гіпотезу.
10. **Розробити методологічну модель наукового дослідження** на тему «Захист прав людини в умовах збройного конфлікту», визначивши методи, джерела та логіку проведення дослідження.
11. **Здійснити пошук та систематизацію міжнародно-правових джерел** за обраною темою. Скласти перелік міжнародних договорів, актів міжнародних організацій, судових рішень та доктринальних джерел.
12. **Провести критичний аналіз наукових джерел.** Обрати 5 наукових статей з міжнародного права та визначити в кожній статті проблему, мету, методологію, основні результати та наукову новизну.

13. **Дослідити методику роботи з міжнародними базами даних.** Скласти алгоритм пошуку наукових джерел у HeinOnline, Scopus, Web of Science, Google Scholar або інших академічних базах.
14. **Проаналізувати принцип академічної доброчесності у наукових дослідженнях з міжнародного права.** Навести приклади плагіату, самоплагіату, некоректного цитування та фабрикації/фальсифікації результатів дослідження.
15. **Скласти бібліографію наукового дослідження** за обраною темою відповідно до вимог **ДСТУ 8302:2015**, включивши міжнародні договори, судову практику, монографії, наукові статті та електронні ресурси.
16. **Провести контент-аналіз міжнародно-правових документів.** Обрати не менше 5 міжнародних документів та визначити ключові поняття, принципи й правові категорії, що використовуються в них.
17. **Застосувати метод case study** для дослідження конкретної міжнародно-правової проблеми. Проаналізувати фактичні обставини справи, правові позиції сторін, застосовані норми та правові наслідки рішення.
18. **Виявити прогалини у сучасних міжнародно-правових дослідженнях** за обраною темою. На основі аналізу наукової літератури сформулювати можливий напрям власного дослідження.
19. **Розробити структуру наукової статті з міжнародного права** на актуальну тему. Визначити назву, актуальність, мету, завдання, методологію, основну частину, наукову новизну, висновки та перспективи подальших досліджень.
20. **Підготувати концепцію власного наукового дослідження** у сфері міжнародного права. Визначити тему, наукову проблему, об’єкт, предмет, мету, завдання, методологію, джерельну базу, очікувану наукову новизну та практичне значення результатів.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота оцінюється за результатами перевірки конспектів, письмових завдань (есе, рефератів), ведення термінологічного словника, виконання тестів та обговорення матеріалу відповідно до таких критеріїв:
5 балів - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст питань для самостійного опрацювання. Відповіді чітко та стисло законспектовані. Здобувач самостійно й аргументовано викладає матеріал під час обговорення, робить обов'язкові посилання на джерела та використовує як обов’язкову, так і додаткову літературу.
4 бали - здобувач на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, впевнено та обґрунтовано його викладає. У підготовленому конспекті зміст питань розкрито з використанням переважно обов'язкової літератури. Здобувач допускає лише поодинокі несуттєві неточності, які здатний виправити самостійно.

3 бали - здобувач загалом володіє матеріалом та викладає його основний зміст, проте робить це без глибокого всебічного аналізу та аргументації. Матеріал підготовлено без використання всієї необхідної літератури. Здобувач допускає окремі суттєві неточності та помилки під час відповіді.

2 бали - здобувач лише фрагментарно або частково володіє матеріалом, викладає його поверхово, неповно і без належного обґрунтування. Під час обговорення здобувач плутається в базовій термінології, не здатний до самостійної аргументації та потребує навідних питань від викладача.

1 бал - здобувач мінімально володіє навчальним матеріалом. Він не в змозі викласти зміст питань самостійної роботи, не розуміє теоретичного матеріалу та допускає суттєві помилки.

Методи навчання

Методи та освітні технології навчання. Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно-обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв'язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв'язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях шляхом усного та письмового опитування, бліц-опитування, перевірки конспектів самостійної роботи, виконання тестових завдань (у тому числі загальних тестів з питань, винесених на самостійне опрацювання), розв'язання кейсів, аналізу рішень ЄС, підготовки есе, рефератів, глосаріїв, схем і презентацій. Оцінювання проводиться за чіткими критеріями з урахуванням повноти, аргументованості, самостійності та правильності посилань на джерела.

Підсумковий контроль проводиться у формі усного заліку. Результати поточного контролю (максимум 50 балів) та екзамену (максимум 50 балів) сумуються і переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до затвердженої системи оцінювання.

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття. Організація роботи слухачів передбачає понятєво-категоріальний масив з кожної теми, контрольні питання та самостійні завдання, роботу з науковою літературою, а також розв'язання проблемних ситуацій та дослідно-творчих завдань.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- тестування за принципами ЗНО на основі комп'ютерних технологій(стандартизовані тести);
- контрольні роботи;
- реферати;
- есе;
- дайджести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль: здійснюється на заняттях шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів, написання тематичних глосаріїв тощо); ведення термінологічного словника; виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; підготовки та захисту відповідних схем, таблиць, діаграм, графіків; розв'язання кейсів з практичних завдань та задач-казусів; аналізу та обґрунтування (чи заперечення) судових рішень; взаємоконтролю магістрів у парах та малих групах; самоконтролю тощо.

Форма підсумкового контролю: письмовий екзамен

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання індивідуальних завдань.

Усний виступ та виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	**Критерії оцінювання**
6 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
5 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
4 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
3 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичнихзавдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
2 бал	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власніаргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнюєзміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Експрес-контроль:

2 бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом,орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.

1 бал отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслитилише деякі проблеми теми.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому стисло і системно викладено основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лишеопорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями,концепціями, проблемами, теоріями тощо.

Кожен студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Підчас аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Під час самостійної роботи рекомендується доповнити записи лекції та завершити виконання завдань, що були зазначені в Робочій програмі навчальної дисципліни.

2 бали нараховуються студентам, які в повному обсязі самостійно і творчо опрацювали всі питання лекції і вільно володіють її змістом.

1 бал нараховується студентам, які опрацювали лише окремі питання лекції і не достатньо вільно володіють її змістом.

Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни. Головна мета есе - це самостійне розкриття студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми,питання.

Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкритирізні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.

2бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.

1 бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положеннякожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

Ведення конспекту першоджерел: **2 бали** отримують студенти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу,засвоїли її основні теоретичні положення, вміють їх пояснити і розтлумачити. **1 бал** отримують студенти, котрі опрацювали не всю необхідну літературу, не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

Критерії підсумкового контролю

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі заліку. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, задачі, ситуаційні завдання тощо, що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС:

– здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу, виставляють оцінку **A**. При цьому оцінку – 100 балів (за шкалоюЧНУ ім. Ю.Федьковича), як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;

– здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили незначні неточності, ставлять оцінку **B**;

– здобувачам вищої освіти, які в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки, ставлять оцінку **C**;

– здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння Робочоюпрограмою навчальної дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускаютьпомилки, ставлять оцінку **D**;

– здобувачам вищої освіти, які виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника, ставлять оцінку **E**.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни отримали незадовільні оцінки **FX** або **F**, повинні додатково виконати індивідуальні завдання для підвищення рівня своїх знань і при оцінці FX повторно перескласти підсумковий контроль,а при оцінці F пройти повторний курс вивчення дисципліни зі складанням підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **50 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **50 балів,** за **100-бальною університетською шкалою.**

Розподіл балів, які отримують студенти

	Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)								Кількість балів (екзаменаційна робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
Т1	Т2	Т3	Т4		Т5	Т6	Т7	Т8	50	100
5	5	5	5		5	6	6	7		

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Методологія правової науки як основа наукового дослідження.
2. Структура методології правової науки.
3. Основні методологічні підходи до досліджень міжнародно-правових явищ.
4. Поняття і особливості наукового пізнання міжнародно-правової реальності.
5. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання в теорії та практиці міжнародного права.
6. Взаємозв'язок теорії та практики міжнародного права.
7. Загальна схема наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права.
8. Система організації наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права.
9. Організація наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права в наукових та навчальних установах.
10. Академічні і прикладні наукові дослідження в теорії та практиці міжнародного права.

11. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в теорії та практиці міжнародного права.
12. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері щодо ключових питань в міжнародному праві.
13. Методологічні підходи та методи у наукових міжнародно-правових дослідженнях.
14. Поняття та загальна характеристика загально-наукових методів пізнання міжнародно-правових явищ.
15. Діалектичний метод наукового пізнання як загальна методологічна основа, яка забезпечує невід'ємний зв'язок доктрини із практикою.
16. Система спеціальних методів міжнародно-правового дослідження.
17. Методи теоретичних та емпіричних досліджень в теорії та практиці міжнародного права (системний метод, структурний метод, формально-юридичний метод, функціональний метод).
18. Наукові методи пізнання міжнародно-правових явищ, що застосовуються суміжними науками або групами наук (психологічний метод, метод конкретно-соціологічного дослідження, інституціональний метод, математичні та статистичні методи, історико- правовий метод, метод правової герменевтики)..
19. Власні методи науки міжнародного права (порівняльний (компаративістський) метод, метод аналізу міжнародної судової практики, метод міжнародно-правового моделювання, метод міжнародно-правового експерименту).
20. Академічна культура та академічна доброчесність дослідженнях з міжнародного права.
21. Поняття про академічну доброчесність в теорії та практиці міжнародного права.
22. Відповідальність науково-педагогічних та здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності.
23. Рівень оригінальності тексту як критерій оригінальності досліджень з міжнародного права.
24. Заходи для уникнення фактів академічної недоброчесності у науковій (творчій) та освітній діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти у в теорії та практиці міжнародного

права.

25. Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти з міжнародного права.
26. Методологія і виклад результатів досліджень в теорії та практиці міжнародного права
27. Інформаційна база наукового дослідження в теорії та практиці міжнародного права
28. Специфіка джерел міжнародно-правових досліджень.
29. Організація роботи з науковими міжнародно-правовими джерелами.
30. Основні правила посилання і цитування в міжнародно-правовому дослідженні.
31. Оформлення списку використаних джерел і літератури (вимоги ДСТУ) в міжнародно-правовому дослідженні.
32. Процес наукового міжнародно-правового дослідження, його характеристики та етапи проведення.
33. Категоріально-понятійний апарат наукового міжнародно-правового дослідження.
34. Тема наукового міжнародно-правового дослідження: критерії вибору, порядок конкретизації.
35. Науковий напрямок міжнародно-правового дослідження.
36. Наукові факти та їх роль в науковому міжнародно-правовому дослідженні.
37. Постановка і формулювання наукової проблеми міжнародно-правового дослідження.
38. Визначення об’єкта і предмета дослідження, актуальності, формулювання теми, мети і завдань міжнародно-правового дослідження.
39. Визначення структури наукового міжнародно-правового дослідження.
40. Особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового міжнародно-правового дослідження.
41. Аналіз стану наукового міжнародно-правового дослідження обраної тематики та визначення ступеня наукової новизни запропонованого вирішення проблеми.
42. Етапи наукового міжнародно-правового дослідження: постановка проблеми, пошук та формулювання наукової теми, вироблення методології, збір та аналіз фактів, експеримент, висновки, апробація.

43. Структурні елементи наукового міжнародно-правового дослідження.
44. Виклад результатів та апробація результатів наукового дослідження з міжнародного права.
45. Роль науково-дослідної роботи у процесі підготовки юриста- міжнародника.
46. Мета і завдання дослідження міжнародно-правового дослідження.
47. Новизна і практичне значення міжнародно-правового дослідження дослідження.
48. Зміст міжнародно-правового дослідження дослідження.
49. Логічна послідовність викладу матеріалу в міжнародно-правовому дослідженні.
50. Наукові висновки та пропозиції автора міжнародно-правового дослідження.
51. Правильність застосування міжнародно-правової термінології.
52. Форми наукових праць з міжнародного права: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації.
53. Система фахової періодики для публікації результатів міжнародно-правового дослідження.
54. Наукові семінари, конференції, конгреси з міжнародного права.
55. Дискусія як форма апробації наукового міжнародно-правового дослідження.
56. Порядок ведення наукової дискусії міжнародно-правового характеру.
57. Онлайн форми наукових конференцій та дискусій з міжнародного права.
58. Форми наукових праць з міжнародно-правових наук: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації з міжнародного права.
59. Загальні вимоги щодо написання наукового міжнародно-правової роботи.
60. Етапи підготовки наукової роботи: визначення структури і складання плану, відбір джерельної бази, викладення змісту міжнародно-правової роботи, редагування.
61. Структура наукового міжнародно-правової роботи: зміст, заголовок, анотація, передмова (вступ), основний текст, післямова (висновки), список використаних джерел, додатки та їх зміст.
62. Особливості написання наукових статей та монографій міжнародно-правового спрямування.

63. Організація написання та захист кваліфікаційного дослідження з міжнародного права.
64. Методологія наукових досліджень з теорії та практики міжнародного права.
65. Методи та джерела наукового дослідження з теорії та практики міжнародного права.
66. Визначення теми та джерельної бази наукового дослідження з теорії та практики міжнародного права.
67. Особливості дослідницької роботи з теорії та практики міжнародного права.
68. Магістерська робота як наукове дослідження з теорії та практики міжнародного права.
69. Структура магістерської роботи з міжнародного права, її розробка.
70. Вимоги до змісту магістерської роботи з міжнародного права.
71. Вимоги до оформлення магістерської роботи з міжнародного права.
72. Захист магістерської роботи з міжнародного права.
73. Підготовка та оформлення наукової доповіді за матеріалами магістерської роботи з міжнародного права на наукову конференцію.
74. Захист наукових робіт з теорії та практики міжнародного права.
75. Організація підготовки та захисту кваліфікаційного дослідження з міжнародного права.

Зарахування результатів неформальної освіти

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті.

Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (URL: https://media.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf).

Додатково 3 бали здобувач може отримати за проходження одного з онлайн-курсів на освітніх платформах, зокрема наступних:

- *Bioethics: Key Human Rights Principles in Biomedicine* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=2490
- *Gender Equality and Gender Mainstreaming* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7165
- *Human Rights and Drug Use* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7697

- *LGBTI Persons in the Asylum Procedure* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=6574
- *Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7690
- *Right to the Integrity of the Person – Bioethics* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=1756

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Закон України «Про вищу освіту» -
3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/848- 19#Text
4. Закон України «Про освіту» - http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145- 19.
5. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ 3792-12#Text
6. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. № 3322. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ 3322-12#Text
7. Про затвердження Порядку надання грантової підтримки наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 776. Офіційний вісник України. 2019. № 69. Ст. 2407.
8. Про Національний фонд досліджень України: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 528. Офіційний вісник України. 2018. № 55. Ст. 1915.
9. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо: Лист МОН України від 15.08.2018 р. № 1/11- 8681. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/ show/v8681729-18#Text

10. До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності» та Аналітична записка «Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності» : Лист МОН № 1/9-263 від 20.05.20 р. URL : http://ru.osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/73710/ (
11. Про проект «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) URL: https://academiq.org.ua/pro-proekt/

Додаткова література:

1. Балинська О. М., В. А. Ященко. Прагматичне світосприймання у правовому вимірі. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. №.1. С.3-11
2. Балинська О.М. Методологія сучасного правознавства: посібник / О. М. Балинська, В. А. Ященко; за заг. ред. О. М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2018.
3. Бехруз Х.Н., Мануїлова К.В. Науково-дослідницький процес: методологічний аспект. Scientific research process: methodological aspect. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С.534- 537
4. Громовенко К. В., Тицька Я. О. Методологія науки міжнародного права: теоретичний дискурс та особливості застосування. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 3. DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-3/135
5. Гураленко Н. А. Методологічні основи правопізнання: антропологічний підхід. 2016. № 2/2. Р. 46–50.
6. Карвацька С. Б. Інтерпретація міжнародного права: доктрина і практика: монографія. Київ -Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 504 с.
7. Карвацька С.Б. Правова регламентація наукової діяльності: сучасні виклики та дослідницькі підходи. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 12. С.528-531. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2024/125.pdf
8. Кельман Михайло. Методологічні засади юридичної науки. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія: “Юридичні науки”. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія:

“Юридичні науки”. 2020. Т. 7. № 1. С.37-42

9. Копча В.В. Методологія дослідження правового явища: поняття, структура, інструментарій. Часопис Київського університету права. 2020. № 1.С. 54-58
10. Крестовська Н.М. Цивілізаційний підхід в юриспруденції. Методологія та інноватика загальнотеоретичної юриспруденції : колективна монографія / Ю.М. Оборотов, А.П. Овчиннікова, В.В. Завальнюк та ін.; за ред. Ю.М. Оборотова. Одеса : Фенікс, 2019. С. 48–62.
11. Малигіна В.Д. Методологія наукових досліджень : монографія / В.Д. Малигіна, О.Ю. Холодова, Л.М. Акімова. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
12. Манько Д. Г. Юридична аргументація: поняття та технології здійснення. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету. Одеса : «Гельветика», 2018. Вип. № 30. С. 21–23.
13. Методологія та інноватика загальнотеоретичної юриспруденції: монографія / Ю. М. Оборотов, А. П. Овчиннікова, В. В. Завальнюк та ін.; за ред. Ю. М. Оборотова. Одеса: Фенікс, 2019. 420 с.
14. Оборотов Ю.М. Розвиток міждисциплінарності та змішаних методологій юриспруденції. Методологія та інноватика загальнотеоретичної юриспруденції : монографія /Ю.М. Оборотов, А.П. Овчиннікова, В.В. Завальнюк та ін.; за ред. Ю.М. Оборотова. Одеса : Фенікс, 2019. 420 с.
15. Петришин О. Праворозуміння у вітчизняній юриспруденції: на шляху до інтегративного підходу. Публічне право. 2017. № 3. С. 9–17.
16. Рябовол Л. Т. Праворозуміння як категорія юридичної науки. Порівняльно-аналітичне право. 2019. № 5. С. 47-50. : URL: http://pap.in.ua/5_2018/11.pdf
17. Савчин М.В. Методологія юридичних досліджень у сфері публічного права. Methodology of legal studies in public law. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. 2017. Випуск 44. Том 1. С. 69-76
18. Сливка С. С. Дорожна мапа правової методології науковця. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2016. № 837. С. 339-344.
19. Чорноморденко І. Позанаукова і наукова методологія. Постановка проблеми. Університетська кафедра. 2018. № 7. С. 85-92.
20. Ященко В. А., Балинська О. М. Методологічна парадигма сучасної правової науки в Україні. Соціально-правові студії. 2020. Випуск 4 (10). С. 12-20

21. Acharya Amitav. Towards a Global International Relations? 2017. URL: https://www.e-ir.info/2017/12/10/towards-a-global-international-relations

22. Çilkoparan Hidayet. Civilization as an Alternative Unit of Analysis in International Relations FEB 6, 2021. URL: https://www.e-ir.info/pdf/89765

23. Guastini Riccardo. Legal Realism as a Positivistic Theory of Law. Isonomía. Revista de Teoría y Filosofía del Derecho, 2020. no. 53. https://www.redalyc.org/journal/3636/363665450005/html/

24. Hall, Ian. 'Clashing Civilizations: A Toynbeean Response to Huntington. 2018. URL:https://www.e-ir.info/2018/04/18/clashing-civilizations-a-toynbeean-response-to-huntington/

25. Jurisprudence in the modern information space: collective monograph. Hamilton: Accent Graphics Communications & Publishing, 2019. 384 p.

26. Karvatska S. Methodological Differences in the International Law Interpretation. *Stability in an Unstable World:* Collection of the scientific materials International Scientific Conference (Lviv, 22 Marth 2019). Lviv : Ivan Franko National University of Lviv. Faculty of International Relations; University of Warmia and Mazury in Olsztyn Institute of Political Science Center of Scientific Research and Innovation Development (Poland), 2019.

P. 281–286.

27. Karvatska S. Modern methodological transformations of interpretation in international law. *Jurnalul juridic naţional: teorie şi practică*. 2018. Nr. 6 (34). P. 219–222.

URL: http://jurnaluljuridic.in.ua/archive/2018/6/part_1/48.pdf.

28. Karvatska Svitlana. Socio-Historical Factors of Law Perception in "Living Law" Concept by Eugen Ehrlich. Ehrlich's Journal - Ерліхівський журнал. 2017. V. 1, Pp. 42-51.

29. Poscher Ralf. Hermeneutics and Law. Edited by Michael N. Forster, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn, Kristin Gjesdal, Temple University, Philadelphia. Publisher: Cambridge University Press. 2019. Pp 326-353

30. Ruipérez Germán. Plagiarism in Germany. Association of Accredited Public Policy Advocates to the European Union. 2019. Retrieved from http://www.aalep.eu/plagiarism-germany.

31. Soren C. Legal Research Methodology: an overview. JETIR. Vol. 8. Issue

1. 2021. URL: https://www.researchgate.net/

32. Svitlana Karvatska. International legal regulation ofscientific activity: current challenges andresearch approaches. *Journal of International and European Law*, 2026. Issue 1. DOI:https://doi.org/10.31861/jiel.2026.1.17-28

33. Taekema S. Methodologies of Rule of Law Research: Why Legal Philosophy Needs Empirical and Doctrinal Scholarship. Law and Philos 40, 2021. 33–66. URL:https://doi.org/10.1007/s10982-020-09388-1

34. Vallega, Alejandro A. Exordio: Towards a Hermeneutics of Liberation: Understanding Liberatory Thought Out of the Movement of Effected Historical Consciousness in Hans-Georg Gadamer. Research in Phenomenology. 2019. 49 (2). Pp. 207–227.

Інформаційні ресурси

1. База даних дисертацій та авторефератів. URL: http://disser.com.ua/
2. База даних Національної бібліотеки України імені Вернадського URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/
3. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України» особливості : URL: https://zakon.rada.gov.ua/
4. Міжнародні наукометричні бази даних: види та особливості. URL: https://www.perspektyva.in.ua/naukovvi-prostir/poradyпаикоуІзуи/тігЬпагобпі-паикотеігусЬпі-Ьагу-бапуІі/
5. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законодавство України. Режим доступу до електронних документів : URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/
6. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворчдіяльність Верховної Ради України : Законопроекти : Пошук за реквізитами. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.
7. Президент України : офіційне інтернет-представництво : Офіційні документи. URL: http://www.president.gov.ua/documents/
8. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України : Нормативно-правова база : База документів : Пошук документів за реквізитами. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search.
9. Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України: URL: http://ovu.com.ua/.
10. Мега-НаУ : професійна юридична система : НаУ-Online : Нормативно-правові документи: http://zakon.nau.ua/
11. Ліга: Закон : правовой портал : он-лайн сервисы : Законодательство: URL: http://www.ligazakon.ua/
12. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт Бібліотечнобібліографічні ресурси : Бібліографічний моніторінг. URL: http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index
13. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка URL: http://www.nbuv.gov.ua/
14. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек: URL: http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.
15. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Каталог книжкових видань : Пошук у електронному каталозі: URL: URL: http://www.nbuv.gov.ua/db/opac.html.

16. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт. Режим доступу до електронних ресурсів : http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm.
17. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Політематична база даних статей з періодичних видань: URL: http://analitic.nplu.org/.
18. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Каталог статей зі збірників наукових праць : URL: http://stt.nplu.org/

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об'єктивно оцінені викладачем.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/;
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/;
- «Політикою використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/.

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.